

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 537
din 24.09.2014**

Dosar nr.: 41/2014

Petiția nr.: 343/21.01.2014

Petentă: S. A. E.

Reclamați: Punctul de lucru Cetelem IFN SA din incinta magazinului Flanco-Unirea și Banca Comerciala Română

Obiect: refuzul de a acorda petentei un împrumut în vederea achiziționării unui laptop în rate precum și refuzul de a acorda un card de credit, pe motiv că este seropozitivă.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. S. A. E. în București

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. Punctul de lucru Cetelem IFN SA din incinta magazinului Flanco-Unirea cu sediul în loc. București, str. Clucerului nr. 78-80, sector 1

1.2.2. Banca Comerciala Română cu sediul în loc. București, str. Lipscani, nr. 18-20, sector 3

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentei vizează un posibil tratament diferențiat în ceea ce privește neacordarea unui credit în vederea achiziționării unui laptop în rate, precum și neacordarea unui card de credit pe motiv că este seropozitivă.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 25.02.2014, prin adresa nr. 343/08.02.2014 fiind citată petenta, iar prin adresa nr. 793/06.02.2014 au fost citate părțile reclamate. Petenta a fost prezentă la audiere, precum și Banca Comercială Română care a solicitat un nou termen de audieri. Consiliul a acordat un nou termen pentru audieri în data de 11.03.2014. Părțile au fost recitate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 11.03.2014.

3.3. Banca Comercială Română a depus la dosar un punct de vedere; prin adresa nr. 1743/11.03.2014 au fost depuse înscrisuri.

3.4. Prin adresa nr. 1298 din 25.02.2014 **Cetelem IFN S.A** a transmis un punct de vedere cu privire la aspectele sesizate de petentă.

3.5. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta arată că în data de 16.01.2014 a mers la magazinul Flanco-Unirea pentru a achiziționa în rate un laptop în valoare de 1500 lei. A explicat la biroul de credite că are un venit în valoare de 900 lei reprezentând indemnizația de handicap grav. Petentei i s-au solicitat anumite documente în vederea calculării împrumutului în funcție de veniturile acesteia. După analizarea actelor respective i s-a recomandat să meargă acasă și să aștepte un răspuns deoarece actele respective trebuiau avizate de către conducerea băncii.

4.1.2. În data de 17.01.2014 a fost contactată telefonic comunicându-i-se că cererea a fost respinsă din cauza codului de boală. Petenta precizează faptul că pe hotărâre nu este specificată boala, doar un cod de boală și unul de handicap.

Petenta precizează că este persoană diagnosticată cu virusul HIV-SIDA, este sub tratament, și nu este în faza terminală.

4.1.3. De asemenea, mai supune atenției faptul că a mai fost umilită din cauza codului de boală de către Banca Comercială Română. În urmă cu aproximativ trei luni, fiind clientul băncii a fost sunată și i s-a comunicat că a fost selectată alături de alte persoane care primesc pensia pe card pentru a i se acorda un card de cumpărături fără dobândă. Au făcut o simulare astfel încât să se stabilească dacă în funcție de veniturile obținute, se poate obține produsul bancar, după care i-au spus că poate primi un card de 3000 lei. Au solicitat acte doveditoare și a fost invitată să aștepte că v-a fi sunată pentru a ridica cardul. După câteva zile a fost sunată și i s-a comunicat că nu poate beneficia de acel card din cauza codului de boală.

4.2. Punctul de vedere al CETELEM IFN SA

4.2.1. Prin adresa nr. 1298 din 25.02.2013, Cetelem IFN SA susține că petenta a solicitat un credit de consum în data de 15.01.2014 în vederea achiziționării unor bunuri de larg consum în valoare de 1549.9 lei din cadrul magazinului Flanco-Unirea.

4.2.2. În urma verificării și analizării cererii de credit a petentei, cererea a fost respinsă pe motivul "profil în afara normei", de unde rezultă că petenta nu se încadrează în condițiile interne de creditare ale băncii. Aceste condiții generale de creditare sunt stabilite intern luând în considerare profilul clientului, în baza informațiilor declarate de către petentă și a informațiilor obținute din alte surse de încredere, în cadrul procesului de analiză.

4.2.3. Conform declarației angajatului Cetelem în cadrul punctului de lucru Cetelem Flanco Unirea și de altfel persoana care a contactat petenta în vederea informării cu privire la respingerea cererii de credit, acesta nu a comunicat cu certitudine că motivul respingerii se datorează codului de boală în baza căruia petenta beneficiază de pensie, ci că petenta nu se încadrează în condițiile generale de creditare, **iar la insistențele petentei a menționat că și acesta poate fi un aspect negativ.**

4.2.4. Totodată, precizează că în cadrul condițiilor de creditare nu există ca motiv de respingere decisiv codul de boală prezentat de către petentă. Aceste condiții sunt stabilite pe modele de scoring nediscriminatorii referitoare la etne, religie, boală sau naționalitate. Condițiile de eligibilitate se regăsesc în cadrul Normei interne de creditare depuse totodată și la Banca Națională a României.

Mai mult, reclamatul susține că societatea deține în baza internă contracte de credit de consum cu persoane ce obțin venituri din pensii emise în baza aceleiași diagnostic.

4.3. Punctul de vedere al Băncii Comerciale Române

4.3.1. Prin adresa nr. DJ -725211/21.02.2014 Banca Comercială Română arată următoarele aspecte cu privire la aspectele sesizate:

În luna august 2013, petenta a fost contactată telefonic de către salariații Băncii H. I. M. care, în cadrul unei campanii de promovare a cardurilor de credit, a invitat-o la sediul Sucursalei Lipscani a BCR, pentru efectuarea unei analize în sensul de a se stabili dacă este ori nu eligibilă, din punct de vedere al veniturilor realizate, pentru a beneficia de un astfel de produs. Contactarea telefonică a petentei a avut la bază considerentul că aceasta încasează veniturile lunare prin cont deschis la BCR.

4.3.2. La data de 20.08.2013, petenta s-a deplasat la Bancă, unde i-a fost prezentată de către același funcționar bancar oferta privind cardul de credit și s-a efectuat o simulare, astfel încât să se stabilească în funcție de veniturile obținute, petenta poate obține produsul bancar vizat.

4.3.3. Reclamatul arată că, din cuprinsul extrasului de cont, rezultă că veniturile petentei sunt virate de către DGASPC, petenta a fost întrebată dacă respectivele venituri reprezintă venituri din salarii ori pensie, aceasta arătând că sunt venituri din pensie. În acest context, funcționarul bancar i-a solicitat să prezinte documente din care să reiasă natura sumelor încasate lunar. După prezentarea documentelor solicitate de către petentă, s-a constatat că veniturile încasate reprezintă indemnizații sociale și indemnizații de însoțitor, venituri pe care banca nu are posibilitatea să le ia în calculul capacității de rambursare la acordarea unui credit atât pentru faptul că reprezintă sume cu destinație specială, cât și datorită faptului că aceste sume nu sunt susceptibile de executare silită, în cazul nerambursării datoriei de către împrumutați, în condițiile prevăzute de art. 780 (5) lit. a C.pr.civ, potrivit cărora nu sunt supuse executării silite prin poprire sumele care sunt destinate unei afecțiuni speciale prevăzute de lege și asupra cărora debitorul este lipsit de dreptul de dispoziție.

4.3.4. Totodată, conform prevederilor art. 728 (1) lit b) pct. (7) C.pr.civ., alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii.

4.3.5. Față de aceste considerente, respectând atât legislația în vigoare cât și normele interne de creditare bazate pe principiul prudenței bancare, salariații Băncii i-a comunicat petentei că veniturile realizate de către aceasta nu pot fi luate în calcul pentru acordarea unui credit, fără nicio legătură cu boala de care suferă petenta, cu atât mai mult cu cât funcționarul bancar nici nu a avut cunoștință despre problemele medicale ale petentei. Așa cum rezultă din declarația salariații, aceasta a aflat despre boala petentei mult după data când a analizat posibilitatea acordării creditului, respectiv la data de 16.01.2014, la momentul când a fost contactată telefonic de către o persoană care s-a recomandat a fi membru al Asociației pentru Drepturile Omului pentru a discuta situația petentei. Deși petentei i s-a comunicat de către salariatul Băncii încă de la data de 20.08.2013 că veniturile nu pot fi luate în calcul pentru acordarea unui credit, la insistența petentei, funcționarul bancar a efectuat verificări suplimentare, comunicându-i ulterior, prin telefon, același răspuns.

4.3.6. Anexează la prezentul punct de vedere declarația lucrătorului băncii cu privire la aspectele sesizate:

Subsemnata H. L. M declar următoarele:

“Petenta a fost selectată în Campania pentru carduri preaprobată în luna august 2013 întrucât încasează venitul în cont deschis la BCR;

- *Petenta a fost sunată de mine pentru a stabili o întâlnire la sediul băncii pentru a-i prezenta oferta pentru cardul preaprobat;*
- *Petenta a venit la bancă în data de 20.08.2013 și i-am prezentat oferta și am făcut și o simulare. Întrucât veniturile încasate de petentă conform extrasului proveneau din 3 viramente distincte de la DGASPC am întrebat-o dacă sunt venituri din salariu sau pensie;*
- *Petenta a spus că sunt venituri din pensie, i-am comunicat ca pentru venituri trebuie prezentate documentele în baza cărora se obțin aceste venituri: talon de pensie și decizie de pensionare;*
- *Documentele prezentate de petentă pentru veniturile încasate arătau că veniturile încasate erau din indemnizații sociale și indemnizație de însoțitor, venituri pe care banca nu le acceptă conform procedurilor în vigoare;*
- *I-am comunicat petentei ca veniturile dânzei nu pot fi luate în calcul de bancă pentru credite întrucât sunt venituri speciale cu o anumită destinație. Întrucât petenta a insistat să mai verific i-am promis că voi verifica încă o dată dacă veniturile dânzei pot fi acceptate și o voi anunța telefonic. Am verificat încă o dată procedura, consultându-mă și cu colegii mei din unitate dar, din păcate, veniturile din indemnizații de însoțitor nu pot fi luate în calcul pentru credit la BCR, având o destinație specială;*
- *Precizez că am aflat că petenta este diagnosticată cu HIV-Sida mult după data când i-am comunicat că nu poate beneficia de card, respectiv în data de 16.01.2014, când am fost sunată pe telefonul de serviciu de pe numărul 0727 97 23 07, de către o doamna care s-a recomandat a fi din partea Asociației pentru Drepturile Omului în legătură cu o clientă a noastră, petenta;*
- *Precizez că în perioada 01.09.1999 - 01.10.2000 am fost voluntar activ în cadrul Asociației Romane Anti Sida, Iași, conext în care nu aș fi putut să-i comunic petentei că nu poate beneficia de card datorită stării de sănătate, singurul motivul pentru care acesteia nu i s-a putut acorda cardul de credit având legătura doar cu capacitatea de rambursare a creditului, respectiv cu natura veniturilor pe care le are.*

4.3.7. Prin adresa nr. 1743 din 11.03.2014 Banca Comercială Română a depus la dosarul cauzei Instrucțiunile interne ale Băncii Comerciale Române în vigoare la data analizării cererii petentei.

4.3.8. De asemenea, în susținerea punctului de vedere de mai sus vine cu situații comparabile cu cea a petentei în care nu s-a acordat credit și anume:

În luna august 2013 nu au acordat credit unei persoane pentru că veniturile realizate constau în pensie pentru incapacitate de muncă, revizibilă. În luna martie 2014 Banca a putut aproba cererea de credit a aceleiași persoane întrucât capacitatea de muncă a persoanei a devenit nerevizibilă, astfel că venitul are un caracter permanent, susceptibil de executare silită. Reclamata susține că aplică același tratament persoanelor care nu suferă de boli obișnuite ori cronice. În acest sens arată că nu a acordat un credit unei persoane deoarece acesta a prezentat venituri din străinătate, ce nu pot fi luate în calcul pentru credite negarantate.

4.3.9. Reclamata susține că singurul criteriu avut în vedere de către Banca Comercială Română constă în natura veniturilor și posibilitățile legale privind executarea silită în caz de neplată.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține refuzul reclamațiilor de a acorda petentei un împrumut, în vederea achiziționării unui laptop în rate și a unui card de credit, pe motiv că este seropozitivă.

5.2. În drept, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare**. Articolul 14 nu interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Într-adevăr, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14** (a se vedea cauza "*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*", § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie* [GC], no. 65731/01, § 51, ECHR 2006-VI).

Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat că **o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane**. De asemenea, Curtea a statuat că **discriminarea potențial contrară Convenției poate rezulta dintr-o situație de facto**. (cauza *Zarb Adami v. Malta*, no. 17209/02, § 76).

Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**

Potrivit art. 1 alin.2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: f) **dreptul de acces la toate (...) serviciile destinate folosinței publice**". Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată definește conceptul de discriminare prin care se înțelege "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice". De asemenea, potrivit art. 2 alin.3: „Sunt discriminatorii ... prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”.

5.3. Prin Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de România, art. 2 alin. 2 dispune: „Statele părți se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nicio discriminare ...”. În conformitate cu

prevederile art. 15 din Pact, „Statele părți la prezentul Pact recunosc fiecăruia dreptul ... b) de a beneficia de progresul științific și de aplicațiile sale” În Comentariul General nr. 5 privind persoanele cu dizabilități, Comitetul ONU privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale a arătat că „Statele Parte trebuie să adopte măsuri corespunzătoare, la nivelul maxim al resurselor disponibile, de a acorda acestor persoane posibilitatea de a depăși orice dezavantaje ce rezultă din dizabilitatea de care suferă, în ceea ce privește exercitarea drepturilor prevăzute în Convenție. Mai mult, cerința continuată în art. 2 alin. 2 din Convenție privind drepturile enunțate ... exercitate fără nicio discriminare în mod clar se aplică discriminării pe **baza dizabilității** (a se vedea Comentariul nr. 5: persoane cu dizabilități, HRI/GEN/1/Rev.7, document E/1995/22, pag. 26, parag. 5).

Carta Socială Europeană revizuită, ratificată de România prin legea nr. 74 din 3 mai 1999 prevede în art. 15 dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității. Potrivit alin. 3 al art. 15 în vederea garantării exercitării efective de către persoanele cu handicap, indiferent de vârstă, de natura și de originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare la viața comunității, părțile se angajează, în special: ... 3. să favorizeze deplina lor integrare și participare la viața socială, în special prin măsuri, inclusiv ajutoare tehnice, care vizează depășirea dificultăților lor de comunicare și de mobilitate ...”.

5.4. Colegiul reține că legiuitorul român a adoptat legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Potrivit art. 3 din legea nr. 448/2006 republicată „Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; ...”

5.5. Potrivit art. 5 din legea nr. 448/2006 republicată, prin accesibilitate se înțelege „ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate”. Prin adaptare se înțelege „procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap” iar prin egalizarea șanselor se înțelege „procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructură, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap”. De asemenea, prin O.G. nr. 137/2000 republicată, legiuitorul român a reglementat interzicerea tuturor formelor de discriminare, inclusiv pe baza dizabilității (a handicapului) și în ceea ce privește accesul la serviciile destinate folosinței publice.

5.6. În ceea ce privește primul capăt de cerere, cu toate că a fost citat magazinul Flanco-Unirea pentru cele două termene, răspunsul la citații a fost înaintat de către CETELEM IFN SA din incinta magazinului Flanco-Unirea. Referitor la refuzul CETELEM IFN SA de a acorda un credit pentru achiziționarea unor bunuri (laptop) pe criteriul infectării cu virusul HIV/SIDA, Colegiul director apreciază că există un tratament diferențiat deoarece a fost verificat codul de boală „HIV/SIDA” din hotărârea definitivă pusă la dispoziție de petentă, astfel a fost încălcat dreptul la securitate socială și la servicii sociale, precum și dreptul la demnitatea personală pe motiv că este persoană seropozitivă. Mai mult, Colegiul director este de opinie că la baza refuzului acordării creditului de consum a stat codul de boală și pentru că așa cum reiese și din susținerile Cetelem IFN SA, în punctul său de vedere se precizează faptul că “la insistențele petentei a menționat că **și acesta poate fi un aspect negativ.**”

5.7. În ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere, respectiv, refuzul Băncii Comerciale Române de a acorda petentei un card de credit (pe care tot banca i-l oferise), pe motiv că indemnizația pe care aceasta o primește este un venit care nu poate fi supus procedurii de executare silită *"Nu se admit în calcul capacității de rambursare a persoanelor fizice cu venituri din pensii: a) indemnizațiile cu destinație specială" (ex. Indemnizațiile de invaliditate indiferent de gradul acestora , indemnizații de însoțitor, etc); b) ajutoarele acordate în caz de deces; c) orice alte sume acordate de către stat cu destinația specială sau în baza unor legi speciale (excepție: pensii revoluționare acordate în baza legii nr. 341/2004 la care se adaugă și indemnizațiile de revoluționar, conform pct 2.2.1.)*, Colegiul director reține că, potrivit normelor europene privind nediscriminarea, de serviciile bancare ar trebui să beneficieze și persoanele cu venituri mai mici cu atât mai mult cu cât sunt persoane diagnosticate cu virusul HIV/SIDA. Aceste persoane ar trebui susținute, ajutate și nicidecum îngrădirea accesului la achiziționarea unor bunuri de consum. Așa cum prevede la punctul **2.2.1. din regulamentul Băncii Comerciale Române, Colegiul este de opinie că acesta este discriminatoriu față de persoanele care sunt seropozitive**, acestea fiind defavorizate, cu toate că venitul petentei este sigur fiind pensie definitivă/nerevizuibilă, nu așa cum au fost date exemple prin care Banca Comercială Română a refuzat anumite persoane din motive care nu erau similare cu situația petentei, respectiv, o persoană care a fost refuzată pentru că garanta cu venituri din străinătate sau cu un alt caz unde solicitantul creditului garanta cu venituri din pensia revizibilă.

5.8. De asemenea, partea reclamată invocă art. 728 din codul de procedura civilă „Limitele urmăririi veniturilor bănești (1) Salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite: a) până la jumătate din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii; b) **până la o treime din venitul lunar net, pentru orice alte datorii**. (2) Dacă sunt mai multe urmăriri asupra aceleiași sume, urmărirea nu poate depăși jumătate din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel. (3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum. (4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decât pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel. (5) Urmărirea drepturilor prevăzute la alin. (4) se va putea face în limita a jumătate din cuantumul acestora. (6) Sumele reținute potrivit prevederilor alin. (1)–(4) se eliberează sau se distribuie potrivit art. 863 și următoarele. (7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii”. În situația de față chiar articolul invocat mai sus lit. b) se precizează faptul că „Limitele urmăririi veniturilor bănești sunt **până la o treime din venitul lunar net, pentru orice alte datorii**”.

5.9. Or, raportat la elementele particulare ale cauzei deduse soluționării, din probele existente la dosar, este evident că refuzul ambelor părți reclamate a avut ca efect îngrădirea dreptului petentei la serviciile bancare, dar totodată și îngrădirea dreptului la demnitate. Astfel, Colegiul director este de opinie că situația unei persoane seropozitive nu poate fi privată de la accesarea unor credite de consum doar pentru că sunt infectate cu virusul HIV/SIDA, venitul petentei este pe o perioadă determinată și nicidecum nu se poate

compara cu exemplele date de către B.C.R în punctul său de vedere, motiv pentru care exista posibilitatea de a încasa ratele din venitul lunar al petentei. În cazul infectării cu virusul HIV sau al vulnerabilității sociale, respectarea confidențialității înseamnă nu numai respectarea dreptului unei persoane la viața privată, ci și evitarea stigmatizării sale care se bazează în cele mai multe cazuri pe stereotipuri și prejudecăți. Din acest punct de vedere, în opinia Colegiului director, conduita părților reclamate ar fi trebuit raportată la situația specială a petentei. De altfel, Curtea Europeană de Justiție a statuat că principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar.

Pe de altă parte, Colegiul observă că întreaga apărare a reclamatorilor se bazează pe veniturile încasate de petentă. Acestea fiind din indemnizații sociale și indemnizație de însoțitor, venituri pe care CETELEM IFN S.A și B.C.R. nu le acceptă.

Potrivit articolului 10 lit. d) *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract.*

5.10. Colegiul director a reiterat în nenumărate rânduri în jurisprudența sa că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop însăși și în situația în care nu vizează, are ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

5.11. Or din acest punct de vedere, respectând întotdeauna demnitatea petentului și principiul nediscriminării, garantat în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000, republicată, care prevede în art. 1: „(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

5.12. Trebuie avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege. Colegiul director a analizat în ce măsură există un criteriu invocat de petentă, ce poate fi reținut conform art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată și care a stat la baza tratamentului diferențiat invocat. Colegiul director constată că, din datele aflate la dosar, la baza tratamentului diferențiat invocat este codul de boală menționat în hotărârea definitivă a petentei prezentată la solicitarea documentelor de către părțile reclamate (infectare cu virusul HIV).

5.13. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1, art. 10 lit d) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care sunt acuzate părțile reclamate și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit d) coroborat cu art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

2. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 1000 lei, în baza art. 26 alin 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, față de Cetelem IFN SA prin reprezentant legal, cu sediul în București, str. Clucerului nr.78-80, sector 1, J40/13611/2002, C.U.I RO 15104905 (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

3. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 1000 lei, în baza art. 26 alin 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, față de Banca Comercială Română prin reprezentant legal, cu sediul în București, B-dul Regina Elisabeta, nr.5, sector 3, J40/90/1991 C.U.I 361757 (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

4. Recomandă părților reclamate să manifeste exigență și preocupare, pentru ca în asigurarea serviciilor pe care le oferă publicului larg, să ia în considerare toate diferențele relevante și măsuri adecvate pentru a se asigura că serviciile disponibile sunt în mod specific accesibile tuturor persoanelor;

5. Se va răspunde părților și Administrației Finanțelor Publice pentru plata amenzii;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice dovada plății se v-a trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.NC.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Motivele de fapt și de drept redactate S.C.S.
Tehnoredactat V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.